

سرمقاله

تدابیر پیشگیرانه از گسترش فعالیت های داعش

حفیظ الله زکی

گروه داعش که تا شش ماه قبل از سوی مسئولان حکومتی انکار و یا کم اهمیت جلوه داده می شد؛ امروز نگرانی های جدی را نه تنها در سطح داخلی که حتا در سطح منطقه و بین الملل نیز پدید آورده است. روسیه، کشورهای آسیای میانه و حتا چین، هند و ایران از گسترش فعالیت های داعش در افغانستان نگران اند. در تازه ترین مورد پنتاگون در مورد قدرت رو به گسترش داعش هشدار داده است. پنتاگون گفته که گروه داعش در صدد است تا به معادن افغانستان دسترسی پیدا کند و از آن به عنوان منبع مالی سود ببرد.

تا هنوز طالبان از ناحیه کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر، بیشترین استفاده را می بردند و اکنون داعش چشم به معادن افغانستان دوخته است و اگر این منبع را هم از حکومت افغانستان بگیرد، دیگر اقتدار حکومت مرکزی زیر سؤال می رود و ناتوانی آن در مدیریت کشور بیش از پیش برملا می شود.

داعش یک گروه نوظهور در افغانستان است، که تا هنوز رسماً عملیات ضد دولتی خود را شروع نکرده است. اما همین گروه طی چند ماه، نفوذ قابل توجهی در ولایات مختلف افغانستان داشته است. مسلم است که این گروه یک پروژه سیاسی-امنیتی است که می خواهد بر روند سیاست و امنیت افغانستان و منطقه تأثیر بگذارد. از این رو نمی توان این گروه را دست کم گرفت. در افغانستان با توجه به زمینه های سنتی، قومی و ایدئولوژیکی که وجود دارد، گروه های افراطی به سادگی می تواند در درون جامعه نفوذ کرده و نیروی های جنگی خود را از مناطق روستایی و شهری آماده نمایند.

از طرف دیگر چون اقتدار حکومت مرکزی ضعیف، آسیب پذیر و به شدت متزلزل می باشد؛ لذا مردم از یک سو به دلیل ضعف دولت، ناچار است که به فراخوان گروه های هراس افکن جواب مثبت دهند و از دیگر سو در نبود اقتدار حکومتی خلأ سیاسی و امنیتی در مناطق ناامن به وجود می آید و گروه های افراط گرا از این خلأ به سود خودشان استفاده کرده و کنترل آن مناطق را از لحاظ امنیتی، سیاسی، اداری و حقوقی به عهده می گیرند. به هر حال امروز داعش مانند گروه طالبان و شبکه حقانی و حتا منسجم تر و دقیق تر و خشن تر از آنها، در افغانستان حضور دارد. و این حضور را مجبوریم به عنوان یک واقعیت تلخ هم که شده بپذیریم. حال پرسشی که مطرح می شود این است که حکومت و ارگان های امنیتی چه تدابیری را برای پیشگیری از نفوذ و فعالیت نظامی داعش روی دست گرفته است.

اگرچه هنوز تدابیری مشخص، جامع و هماهنگی از این زمینه گرفته نشده است؛ اما مسئولان امنیتی در عین حالی که از دشواری های امنیتی در ماههای آینده خبر می دهند؛ اطمینان می دهند که طالب و داعش قادر نیستند مناطق بیشتری را تحت قلمروی خود در بیاورند.

مردم اما نگران تر، بی اعتمادتر و بیچاره تر از گذشته در انتظار حوادث تلخ و ناگواری اند که ممکن است در ماه ها و یا سال های آینده به آنها مواجه شوند. شهروندان پیش از آن که از قدرت داعش و گروه طالبان در هراس باشند، از فساد، خویشخوری و ناکار آمدی دولتمردان وحشت دارند؛ زیرا مقامات فاسد در درون حکومت، تمامی توانایی های بالفعل نظام را به تحلیل می برند و زمینه نفوذ و همکاری با مخالفان را در حساس ترین و مهم ترین سازمان ها و نهادها ممکن می سازند. این که امروز رییس امنیت ملی به جای این که در باره عوامل نفوذی دشمن در درون دولت و نهادهای امنیتی پاسخگو باشد، خود این پرسش را مطرح می سازد، نشان دهنده این است که حتا این مقام امنیتی نیز قادر نیست، نامی از اعضای ستون پنجم دشمن را ببرد؛ چه رسد به افشا، دستگیری و محاکمه آنها. وقتی وزیر داخله اعتراف می کند که در برخی مناطق پسته های نظامی بدون مقاومت به طالبان تحویل داده می شود، بیاترک عمق و پیچیدگی بازی هایی است که در افغانستان جریان دارد. پس تا زمانی که عوامل نفوذی قدرتمند در درون دولت وجود داشته باشد، چگونه می توان باور کرد که حکومت توان مبارزه با گروه های هراس افکن را خواهد داشت؟

مبارزه برای بقاء یا بازگشت به گذشته؟

عبدالله هروی

روزهای جاری و چه بسا روزهای پیش از سخت ترین و پر از نگرانی ترین روزهای مردم ما محسوب می گردد. امنیت و اعتماد به آینده و حکومت و نیروهای تامین کننده امنیت هر روز تقلیل می یابد. مخالفین و دشمنان صلح هر روز به دامنه تحركات خود افزوده و به شدت از سوی حامیان خارجی مورد حمایت قرار می گیرند. اظهاراتی که اخیراً از سوی برخی از مقام های مسئول حکومت صورت گرفته است در واقع اعتراف به ناتوانی و مدیریت اوضاع می باشد و تأییدی است بر نگرانی های مردم و سخت شدن اوضاع جاری کشور. در این رابطه کافی است که مروری بسیار کوتاه داشته باشیم بر برخی از اعتراف ها و ادعا ها. از مدت ها بحث بروز و موجودیت گروه تروریستی داعش بر سر زبان ها جاری بود. گزارش های متواتری در این رابطه از سوی رسانه ها به نشر رسیده و هشدار داده شد. اما در مقابل مقام های حکومتی و امنیتی این نگرانی ها را و گزارش ها را کم اهمیت و بیشتر شایعه دانستند. چنانچه معاون اول ریاست اجرایی حکومت سرانجام اعتراف نموده می گوید که حضور داعش در افغانستان به واقعیت تبدیل شده؛ اما حکومت مصمم است تا هر کس و گروهی که به نام داعش و یا طالب برای تضعیف نظام کار نمایند، در برابر آنان قاطعانه ایستادگی نماید. وی در ادامه می افزاید که در برخی مساحات، طالبان بیرق سفید را به سیاه تبدیل نموده اند و شماری از سران طالبان که در گذشته تحت نام طالب فعالیت میکردند تغییر نام، بیرق و لباس داده و به نام داعش فعالیت میکنند.

پیش از اعتراف معاون اول رئیس اجرائیه حکومت، مقام های ارشد حکومت یعنی وزیر داخله کشور و رئیس عمومی امنیت ملی نیز با حضور در مجلس نمایندهگان مسایلی را مطرح کردند که بسیار تکان دهنده و تأییدکننده نفوذ استخباراتی دشمن در نهادهای امنیتی به خصوص در وزارت دفاع ملی بود. وزیر داخله کشور

آنان به جای توصیه و سفارش و سخنان تصمیم گیری آینده اثر گذار باشد این است که مسئولان حکومتی و امنیتی چه پاسخی برای مسایل مطرحه دارند؟ طرح نگرانی ها و پرسش هایی در مورد وقوع روی داده ها و یا صرف اعتراف به ناتوانی ها در مدیریت امنیتی و نظامی کشور چه گرهی را از مشکلات پیش روی خواهد گشود؟ متأسفانه آنان در این رابطه سخن روشن و راه گشا ارائه نمی دارند. بدون شک مردم و جامعه بیش از آمدن مسئولین از نگرانی ها آگاه بوده و پرسش هایی آن چنانی را در ذهن خود دارند؛ اما مهم آنست که مسئولین برای آن نگرانی ها و پرسش ها جواب درست و قانع کننده داشته باشند. مردم انتظار دارند که مسئولین امنیتی و حکومتی راه حلی سرکوب فعالیت مخالفین مسلح ارائه دهند.

حامد کرزی به دنبال چیست؟

علی قادری

حامد کرزی، رئیس جمهور پیشین افغانستان به روسیه سفر نموده است و با ولادیمیر پوتین نخست وزیر روسیه دیدار نموده است. قبل از این، حامد کرزی به چین و هند سفر نموده بود و با بالاترین مقامات این دو کشور نیز گفتگوی داشته است. مهمترین سوال این است که محور سفر رئیس جمهور پیشین افغانستان را چه تشکیل می دهد؟ آیا رئیس جمهور کرزی به دنبال جلب حمایت های ابر قدرت ها برای حمایت از افغانستان در چارچوب و یا در خارج از چارچوب حکومت فعلی افغانستان است؟ سفرهای رئیس جمهور کرزی تا چه اندازه در پیوند با وضعیت داخلی و مناسبات رئیس جمهور اشرف غنی با کشور های منطقه ارتباط دارد، آیا رئیس جمهور کرزی با جلب حمایت

میدان سیاست افغانستان را دارد. با این حال، پاسخ حامد کرزی به درخواست دلوایسان حکومتش روشن و مشخص نیست. اما می توان از حرکت های رئیس جمهور کرزی رفتار ها و خواست های احتمالی او را پیش بینی کرد. بعد از در خواست های مردم مینی بر بازگشت حامد کرزی به میدان سیاست افغانستان گفته می شود که حامد کرزی با ایالات متحده آمریکا و برخی

چینی را تشویق به سرمایه گذاری در افغانستان نماید. اینکه حامد کرزی از چین چه در خواستی دارد، مشخص نیست. اما می توان گفت که بعید است تقاضای حامد کرزی بدهد. این تقاضا هر چه باشد، نمی تواند باعث جلب اعتماد چین شود. در سفر حامد کرزی به روسیه اما، آنچه رسانه ای شد مسئله حضور داعش در افغانستان بود. حامد کرزی گفته است که داعش در میان مردم افغانستان نفوذ ندارد و نیرو های انسانی آن متشکل از کشور های مختلف دیگر است. گفتگو های حامد کرزی با پوتین در مورد حضور داعش این گمانه ها را تقویت کرده است که رئیس جمهور پیشین کشور به دنبال جلب حمایت این کشور ها از او و گروه طالبان در برابر گروه داعش است. بدین معنی که حامد کرزی با گروه طالبان در صدد نزدیک شدن است و تلاش می کند

روز های اخیر سازگار به نظر نمی رسد. گزارش ها نشان می دهد که حامد کرزی به خاطر امضا تفاهم نامه میان ریاست امنیت ملی و سازمان استخبارات پاکستان یا اشرف غنی رئیس جمهور اختلاف پیدا کرده است. اشرف غنی، به خاطر همین اختلاف به قندهار، مرکز پایگاه اجتماعی و سیاسی حامد کرزی سفر نمود و از تعدادی از بزرگان خواسته است تا میان او و رئیس جمهور پیشین یا درمیانی نماید. ظاهراً، بزرگان قندهار خواست اشرف غنی را پذیرفته اند و به خاطر پادرمیانی پیش حامد کرزی رفت، اما حامد کرزی، گفته اند که تا زمانی که تفاهم نامه میان ریاست امنیت ملی و سازمان استخبارات پاکستان کاملاً باطل و لغو نشود با اشرف غنی آشتی نمی کند. ظاهراً، تنها همین مورد به بیرون درز نموده است و نشان از اختلاف جدی اشرف غنی با حامد کرزی دارد. ممکن مواردی دیگری نیز وجود داشته باشد که حامد کرزی با اشرف غنی اختلاف داشته باشد. با گذشت ماه ها از آغاز به کار حکومت وحدت ملی اما، مردم از کارکرد حکومت تا اندازه ای ناراضی به نظر می رسد. این ناراضی باعث شده است که خیلی ها از دوران حامد کرزی یاد نمایند. می توان گفت که خیلی ها دلواپس دوران حکومت حامد کرزی شده اند. دلواپسان حکومت حامد کرزی اما، دست روی دست نگذاشته اند و بار ها به دیدار رئیس جمهور پیشین رفته اند. گزارش ها می رسد که روز ها تعدادی پافرا در دیدار رئیس جمهور پیشین افغانستان می رود و از حامد کرزی تقاضای بازگشت به

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
هنر تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کارکاتوریست: خالق علی زاده

دیزاین: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهارم، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

